GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŮ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se prin — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 210. *Sâmbătă 21 Septemvre (3 Octomvre).* **1885.**

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei".

Cu I Octomvre st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invităm pe toţĭ onoraţii amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**

„ șése „ **6** „

„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 franci**

„ șése „ **20** „

„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ bine-voiască a-și reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḑiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

«Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei».

Brașovŭ, 20 Septemvre 1885.

Vênătórea după proclamaţiile pretinsei „Irredente," pornită din partea autorităţilorŭ administrative maghiare în tótă ţéra, încă nu s'a terminatŭ. Ea ne oferă aci nisce momente comice, aci tragice și acéstă tragi-comediă pare că nu va mai avé sfêrșitŭ.

Acéstă vênĕtore ne amintesce anecdota cu cei șépte șvabĭ, carĭ auḑindŭ, că a întratŭ unŭ iepure în una dintre viile lorŭ, s'au înarmatŭ cu furce, ţĕpóie, securĭ și topóre și au pornitŭ sĕ'lŭ prăpădéscă.

Ca totdéuna ḑiarele maghiare au făcutŭ și de astădată totŭ ce le-a statŭ în putinţă, ca sĕ alarmeze lumea și se facă pe cetitorii lorŭ sĕ crédă, că patria este în periculŭ și că preoţii și dascălii români suntŭ acei ómenĭ fără de lege cari vorŭ sĕ o arunce în aerŭ cu dinamită.

Pe ei dér băeţĭ, cu furcĭ și cu topóre, ucideţii..... Forţa brutală și terorismulŭ crudŭ pretinde o jertfă și bieţii preoţĭ și învĕţătorĭ de pe la sate românĭ li suntŭ la îndemână, ca sĕ fiă sacrificaţĭ idolului, căruia i se închină micii tiranĭ ai epocei de faţă.

E durerosŭ dér e fptŭ, că nu esistă Maghiarŭ „adevĕratŭ patriotŭ", mai alesŭ în Transilvania, care sĕ 'șĭ pótă lua în ticnă dejunulŭ déca nu ra cetĭ mai înainte în „Ellenzék" séu în „Polgár", séu în vr'o altă fóiă a propagandei culturei moderne maghiare, că a fostŭ închisŭ cutare preotŭ, dascălŭ séu advocatŭ românŭ séu celŭ puţinŭ c'a fostŭ trasŭ în cercetare. De aicĭ vine, că spre a mulţumi pe „numeroșii" lorŭ cititorĭ, earĭ le îmbulzescŭ așa de tare încâtŭ fără subvenţii dela guvernŭ nu potŭ esistá, ḑiarele din Clușiu născocescŭ ḑiluicŭ cele mai absurde și nerușinate scirĭ de sensaţiune în contra Românilorŭ.

Astfelŭ au lăţitŭ vestea, că nu mai puţinŭ ca 14 preoţĭ românĭ ar fi fostŭ dușĭ — și încă unii din ei „în lanţurĭ" — la Têrgulŭ-Mureșului. Ḑis'amŭ că asemenĭ scornitură suntŭ delicateţe pentru patrioţii șoviniștĭ, dér nouĕ Românilorŭ ne causéză cea mai mare durere când le cetimŭ și vĕḑêndŭ nenorocita pornire mulţĭ dintre noi suntŭ aplecaţĭ a le da mai multŭ séu mai puţinŭ creḑĕmêntŭ.

Din causa acésta amŭ luatŭ informaţiunĭ, ca sĕ putemŭ restabilì adevĕrulŭ și spiritele multŭ agitate și amărîte ale conaţionalilorŭ noștri sĕ se mai liniștéscă. In urma acestorŭ informaţiunĭ suntemŭ în posiţiune a constatá că este o miserabilă scornitură scirea, că 14 preoţĭ românĭ arŭ fi fostŭ têrîţĭ înaintea tribunalului. Faptŭ e că numai doi indiviḑĭ pin Sebeșulŭ săsescŭ au fostŭ arestaţĭ din causa memoratei proclamaţii, fiindŭ acusaţĭ că arŭ fi împărtășitŭ acéstă proclamaţiă și altora. Preotulŭ din Heningŭ (comitatulŭ Alba-Iulia) a fostŭ pusŭ pe piciorŭ liberŭ, după ce s'a constatatŭ nevinovăţia lui; în sĕptĕmâna acésta a mai fostŭ însĕ ascultatŭ odată de tribunalulŭ din Alba-Iulia. Pentru ce, nu scimŭ.

Atâta e totŭ. Câtŭ pentru perchisiţiunĭ ele sĕ urméză pe la sate și orașe însĕ nu producŭ altŭ resultatŭ decâtŭ celŭ ce se póte așteptа dela o asemenea terorisare și șicanare a poporului fără de nicĭ unŭ temeiu valabilŭ.

Acum nicĭ sântele lăcașurĭ nu suntŭ cruţate de agenţii plătiţĭ și benevolĭ ai celorŭ dela putere. Nicĭ bisericele nu mai suntŭ scutite de tristele urmărĭ ale agitaţiunei ce a fostŭ pornită în contra Românilorŭ.

Ne dóre, însă cu tóte astea nu putemŭ sĕ nu dămŭ vină și conducĕtorilorŭ românĭ, preoţĭ și mirenĭ, că prin purtarea lorŭ lipsită de energia cuvenită și prin neînţelegerile dintre ei, dan numai nutremêntŭ fatalelorŭ pornirĭ dușmănóse.

Când vomŭ înţelege odată, că numai ce-lŭ ce cu bărbăţiă se luptă pentru dreptulŭ sĕu póte pretinde a fi respectatŭ?

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegrame dela 30 Septemvre din Viena comunică următórele:

Ministrulŭ-președinte Brătianu a plecatŭ la Berlin unde va sta douĕ ḑile, de acolo se va întórce prin Viena în ţéră.

După o declaraţiune publicată în »Pol. Corr." și care pare a isvorî din cerculŭ guvernului sêrbescŭ, după limbagiulŭ diplomaţiei și pressei sêrbescĭ, precum și după scirile ce sosescŭ din Belgrad, trebue sĕ credemŭ, că Serbia este *decisă a întra în acţiune.* Scupcina va vota starea de asediu, dreptulŭ marţialŭ și creditele trebuincióse, va învesti pe regele cu tóte puterile necesare.

Atitudinea Muntenegrului e învĕluită în misterŭ, până acum nu s'a făcutŭ din Cetinje nicĭ unŭ pasŭ diplomaticŭ. Dér după rapórtele demne de credinţă, *sĕ desfășură* în tótă liniștea *o mare activitate militară. După cum se spune, 18,000 de ómenĭ stau gata de drumŭ.*

Din Belgrad se telegrafiază cu data 30 Septemvre următórele:

Din Prepolatz, la graniţa sêrbéscă către Serbia vechiă, se anunţă, că *de douĕ ḑile se audŭ bubuiturĭ de tunurĭ* din direcţiunea Pristinei și Djakovicei. S'a împrăștiatŭ sgomotulŭ, că suntŭ lupte cumplite între trupele lui Veissel-pașa și între Arnăuţĭ în munţii Goleșĭ spre sudŭ-vestŭ de Pristina. Veissel-pașa caută sĕ restabiléscă legătura între Pristina și Sjenica pe de o parte, și între Pristina și Prizrend de altă parte.

Se vorbesce, că în Rumelia arŭ fi pĕtrunsŭ bașibuzucĭ turcescĭ devastândŭ și incendiândŭ șése sate. Din causa acésta domnesce mare panică în principatulŭ Bulgariei.

Cu privire la puterile militare turcescĭ din Serbia vechiă, ómenĭ cunoscĕtorĭ ai referinţelorŭ asigură, că Pórta n'ar puté opune unei întrărĭ a trupelorŭ sêrbescĭ mai multŭ ca 10—12,000 de ómenĭ, deórece nu dispune de mai multe trupe și o parte din ele suntŭ ocupate în luptele cu Albanezii.

Trupe sêrbescĭ se trimitŭ continuu la graniţă. Transportulŭ călĕtorilorŭ e cu totulŭ întreruptŭ. De mâne încolo se vorŭ trimite în tótă ḑiua 3000 de ómenĭ, așa că în 10 ḑile mobilisarea se va fini. Linia Nișŭ-Vranja se va deschide peste câte-va ḑile. Trupele se transpórtă atuncea până la 70 chilometri dela Nișŭ.

Cu data 30 Septemvre se telegrafiază următórele din Londra:

„Times" anunţă, că *Austro-Ungaria va propune* la conferinţă, *ca Serbia sĕ fiă despăgubită* pentru unirea celorŭ douĕ Bulgarii. Bulgaria va fi invitată, cum se prevede, sĕ cedeze Serbiei acelŭ teritorŭ, prin care Serbia 'șĭ-ar muta graniţa ostică spre sudŭ de Vidin.

Din Nișŭ se telegrafiază dela 30 Septemvre.

Regele Milan a sositŭ cu trenŭ separatŭ, însoţitŭ fiindŭ de ministru-președinte și de ministru de rĕsboiu, în sunetulŭ clopotetorŭ și bubuitulŭ tunurilorŭ. Autorităţile, miniștrii deja sosiţĭ, funcţionarii, corpulŭ oficerescŭ, membrii Scupcinei, o deputaţiune a orașului și deputaţiunĭ din tóte comunele ţĕrii salutară pe regele entusiasticŭ.

O telegramă dela 30 Septemvre din Atena comunică:

Camera s'a convocatŭ pe ḑiua de 17 Octomvre. Cele dintêiu trupe au sositŭ la graniţă. Demonstraţiunile patriotice continuă. Colonia macedonénă a organisatŭ o falangă. *Cretenii intenţionéză sĕ pvoclame unirea cu Grecia, décă status quo* în Orientŭ s'ar schimba. Scirea că ar esista o înţelegere între Grecia și Serbia nu are temeiu, și încă și mai puţinŭ temeiu cu privinţă la România.

„Pol. Corr." e informată din Londra, că guvernulŭ italianŭ a declaratŭ cabinetului din Londra și probabilŭ și cabinetelorŭ celorlalte marĭ puterĭ, că guvernulŭ ilalianŭ doresce menţinerea *statului quo* creatŭ prin tractatulŭ dela Berlinŭ, dar că înainte de tóte doresce, ca crisa isbucnită în Orientŭ sĕ se termine fără conflagraţiune și fără vĕrsare de sânge.

Din Petersburg sĕ telegrafiază dela 30 Septemvre:

După rapórtele cele mai nouĕ din Copenhaga, Ţarulŭ numai atuncĭ îșĭ va scurta șederea sa acolo, când evenimentele din peninsula balcanică vorŭ provoca o conplicaţiune neașteptată. La începutŭ voia sĕ plece imediatŭ în reședinţa sa, dar apoi renunţă a face acestŭ pasŭ, ca nu cumva sĕ agite prin acésta spiritele și sĕ i se dea o altă însemnătate.

O telegramă din Constantinopolŭ dela 30 Septemvre comunică:

După o scire a »Pol. Cor.«, generalulŭ prusianŭ Goltz-pașa, care se află în serviciulŭ turcescŭ, a avutŭ la 22 Septempre o audienţă de aprópe cincĭ óre la Sultanulŭ, în care s'au supusŭ unei amĕrunţite cercetărĭ evenimentele din Rumelia ostică din punctulŭ de vedere militarŭ. La finele audienţei, Sultanulŭ a îndemnatŭ pe generalulŭ Goltz sĕ renunţe la hotărîrea sa d'a părăsi serviciulŭ turcescŭ. Acesta sĕ fi promisŭ, că pentru durata încurcălilorŭ actuale îșĭ va păstra funcţiunile sale, dar refusă d'a reînoi contractulŭ.

MIȘCĂRI DE TRUPE IN TURCIA.

Din Adrianopolŭ se scrie către „Neue fr. Presse,« că la 18 c. ora 5 diminéţa unŭ trenŭ militarŭ pornĭ spre graniţa de nordŭ transportândŭ 500 ómenĭ din alŭ 9 regimentŭ de infanteriă, 40 cai, 2 tunurĭ și 20 chesóne cu muniţiune de rĕsboiu, in urma unui ordinŭ alŭ guvernatorului generalŭ Hagi Izzed-pașa. Comandantulŭ Mehemed-pașa înpinse aceste trupe până la alŭ 37 klm. alŭ liniei ferate, adecă la 3 klm. depărtare de graniţă, care se bifurcă cu linia ferată la 40 klm. Trupele bulgare din Rumelia se află aședate la alŭ 38 klm., prin urmare deja *pe teritorulŭ turcescŭ* și în posiţiunĭ bine întărite. Efectivulŭ trupelorŭ bulgare-rumeliote din aceste posiţiunĭ se urcă la 4000 ómenĭ, fără tunurĭ. Afară de

trupele turcescĭ menţionate mai susŭ şi sosite astădĭ la alŭ 37. klm., unde şi Mehemed-paşa îşĭ are cartierulŭ sĕu generalŭ, adică la staţia »Mustafa-paşa«, Turcia mai are 50, de ómenĭ cavaleriă (detaşaţĭ pe ambele flancurĭ), 5000 înfanteriă şi $^1/_2$ bateriă sub comanda Lt. colonelului Aarif-bei. In Ilaskioĭ s'arŭ fi aflândŭ 15—16,000 ómenĭ din armata bugară rumeliotă. Acestea bivochéză sub corturĭ ocupândŭ o posiţiune 3 klm. lungime.

Erĭ sosì unŭ adjutantŭ alŭ Sultanului. După o conferinţă secretă cu guvernatorulŭ generalŭ, elŭ se întórse astădĭ diminéţa iarăşĭ la Constantinopolŭ. P'aci se vorbesce, că Sir Drummond Wolff a promisŭ Turciei unŭ sprijinŭ bănescŭ din partea guvernului englesŭ, cu tóte că Turcia nu pare a sta aşa rĕu cu finanţele, celŭ puţinŭ acuma, deórece, cu ocasia sĕrbătorilorŭ Bairamului, ea a plătitŭ solda oficerilorŭ şi trupei pană la Augustŭ inclusivŭ. Furnisorilorŭ armatei le-a ordonatŭ a transporta pâne, orzŭ şi carne la Mustafa-paşa. In tabĕra turcéscă se vorbesce, că din partea Rumelioţilorŭ unŭ oficer rusŭ a stricatŭ cu dinamită podulŭ de ferŭ de 40 mtr. lungime. Se mai dice că în curêndŭ vorŭ mai sosì acì din Constantinopolŭ 12 tabore (batalióne) infanteriă sub comanda gaziului Muktar-paşa.

SCIRILE DILEI.

Sub titlulŭ »Insultarea steagului« se raportéză din Orăştia faimosului »Ellenzék«, că cu ocasiunea serbării pompierilorŭ, 27 Septemvre n., şefulŭ acestora S. Popŭ a salutatŭ pe óspeţĭ în limba română şi că pe arculŭ de triumfŭ a fostŭ aşedatŭ, pe lângă steagulŭ unguresсŭ, şi celŭ românŭ şi săsescŭ. Aceste două din urmă au fostŭ înlăturate din ordinulŭ viceşpanului, din care causă E. Malass dete josŭ şi pe celŭ unguresсŭ. Intr'adevĕrŭ, mare cutezanţă din partea viceşpanului sĕ insulte cele două steagurĭ.

—0—

Unŭ corespondentŭ alŭ aceleiaşĭ foi susţine, că acelŭ Românŭ, care a omorîtŭ în 1848 pe Petőfi, se numesce Lĕpĕdatu şi locuesce în Haşfalĕu. Ce mai nostimadă!

—0—

Mare indignaţiune pe »Ellenzék«, că comisiunea pentru lotĕria esposiţiunei afişéză în oraşele maghiare placate germane. Cu tótă supĕrarea, dar n'ai ce'i face, dacă limba maghiară nu e universală. Şi apoi iată că Valpjük i-a apucatŭ înainte.

—0—

Şi încă o grozăviă. Cine a mai audítŭ, ca deputatulŭ Arthur Probsstner sĕ cuteze a deschide ca preşedinte adunarea generală a societŭţii minerilorŭ din Ungaria de susŭ, ţinută la 22 Septemvre n. în Iglau din Zips, printr'unŭ discursŭ germanŭ! In urma atâtorŭ supĕrărĭ şi grazăvii nu'i mirare, că sêrmanulŭ „Ellenzék“ publică atâtea neghiobii.

—0—

Cei dela »Ellenzék« nu numai că totdéuna suntŭ „bine“ informaţĭ, dar suntŭ şi geografĭ »vestiţĭ«. După ei, Porceştĭ este Boiţa şi se află lângă Deva. Ministrulŭ-ordonanţă le-ar puté da »medalia benemerenti«,

—0—

Ni se scrie, că în Septemvre v. în Şiclău a fostŭ alegere de capelanŭ. D. Grigoriu *Mladiu* a obţinuţŭ 150 voturĭ din 200. La alegere au asistatŭ d. protopopŭ Chiridescu şi profes. Hamgea din Aradŭ.

—0—

Cetimŭ în „Românulŭ“: »Acum 6 dile a sositŭ unŭ greu transportŭ de materialŭ din usina Grusson (Magdeburg) pentru cupola de sistemă germană, a cĕreia zidire este deja construită de regimentulŭ de geniu pe platoulŭ dela Cotrocenĭ. Cu trenulŭ de ferĭ séra a sositŭ şi mecaniculŭ Coch, pentru montarea cupolei. — Preste 2 s'au trei dile vorŭ sosì alţĭ 3 mecanicĭ şi unŭ vechiu locotenentŭ din geniulŭ germanŭ, dl. Schmidt. La 1 Noemvre cupola va fi terminată şi se vorŭ puté face experienţe. Dl. generare Brialmont a rugatŭ printr'o scrisóre pe dl. generalŭ Berendei, directorulŭ fortificaţiunilorŭ nóstre, ca sĕ se permită unorŭ oficerĭ din ţĕrile străine sĕ asiste la experienţele ce se vorŭ face asupra cupolei, experienţe care promitŭ a fi fórte instructive. Credemŭ — dice »Românulŭ« — că ministrulŭ de rĕsboiu va lua mĕsurĭ ca toţĭ ofiţerii noştri sĕ védă acele esperienţe, spre a cunósce şi dênşii armamentulŭ ţerii lorŭ“

—0—

Acelaşĭ diarŭ scrie: »D. Em. Picot, profesorŭ de limba română la scólele limbelorŭ orientale vorbite din Paris, a sositŭ în Bucurescĭ. D-sa vine pentru a studia nisce manuscripte ale bibliotecei academice şi ale bibliotecei centrale din Bucurescĭ.“

Calumniile lui »Ellenzék« asupra oficerilorŭ românĭ.

Alba-Iulia, 1 Octomvre 1885.

In Nr. 223 alŭ diarului Kossuthianŭ „Ellenzék“ s'a publicatŭ o corespondenţă din Alba-Iulia plină de scorniturĭ şi calumnii contra statului oficerilorŭ c. r. ai garnisónei din locŭ. Corespondentulŭ lui »Ellenzék,« o amfibiă perciunată, numindu-mĕ pe mine subscrisulŭ cu numele ca iniţiatorulŭ unui pretinsŭ scandalŭ antipatrioticŭ, îmĭ ţinŭ de datorinţă spre luminarea publicului românescŭ a combate relele intenţiunĭ, ce le urmăresce fóia »Ellenzék« prin publicarea sistematică a calumnielorŭ contra a totŭ ce se numesce românŭ.

Este adevĕrŭ, cumcă musica ţigănéscă s'a îndatinatŭ a cânta piese românescĭ pe promenada nóstră, dar aceea nu de acum numai, ci chiar de mai mulţĭ anĭ, şi causa o spune chiar şi corespondentulŭ lui Ellenzék,« care adeveresce că este multă Românime în acestŭ oraşŭ şi fiesce cine póte sci, cumcă din ce motivŭ le mai place musicanţilorŭ a cânta românesce. Nu a fostŭ acésta însĕ niciodată spinŭ în ochii concetăţenilorŭ nostri până acum, ba şi celorŭ de altă naţionalitate le place a se delecta la cântecele aceste.

Acum însĕ de când cu »Kultur-egylet«-ulŭ şi dela sgomotulŭ făcutŭ *ex-officio* cu proclamaţia şi cântecile musicanţilorŭ se parŭ a deveni periculóse, unorŭ neastêmpĕraţĭ »patrioţĭ,« carĭ îşĭ închipuescŭ nălucĭ. decĭ neavêndŭ alte arme, calumnia li este măestria şi cu aceea seducŭ pe publiculŭ maghiarŭ în modŭ de compătimitŭ.

Sĕ vinŭ la obiectŭ.

In 6 Septemvre, diua în care se făcuseră perchisiţiunile de casă la inteliginţa română, musica cânta pe promenadă, unde la mai multe mese era destulŭ publicŭ pre lângă cei ce se preumblau.

Musica ca totdeauna a cântatŭ cântece nemţescĭ, unguresсĭ şi românescĭ, se póte că mai multe din cele din urmă. Nime nu a fostŭ indignatŭ de acésta şi este unŭ neadevĕrŭ, cumcă primarulŭ oraşului ar fi interdisŭ cântarea pieselorŭ românescĭ.

Au fostŭ acolo şi oficerĭ c. r. românĭ şi alţii, carĭ au cinatŭ. Am fostŭ şi eu, dar nicĭ toasturĭ, nicĭ vorbirĭ nu amŭ ţinutŭ, şi tótă conversarea a fostŭ liniştită fără nicĭ unŭ svonŭ, aşa câtŭ cu mirare trebue sĕ citescŭ născociturile din „Ellenzék.“ Nu este adevĕrŭ, cumcă oficerii românĭ c. r. arŭ fi dusŭ musica cu ei în lăuntrulŭ localului, nicĭ aceea că şi-arŭ fi petrecutŭ peste miedulŭ nopţii, ci societatea lorŭ a încetatŭ încă înainte de 11 óre, în cea mai frumósă ordine mergêndŭ fiesce care la locuinţa sa. Nu s'a arsŭ acolo mersulŭ trenurilorŭ la Budapesta, nicĭ jocŭ nu a fostŭ, dovéda cea mai bună este că placatulŭ respectivŭ şi adĭ e acăţatŭ acolo în chioscŭ la loculŭ sĕu. Apoi travestirĭ (schimbărĭ de vestminte) încă nu au fostŭ decâtŭ în creerii înferbîntaţĭ ai corespondentului calumniatorŭ, care nu póte suferi nicĭ o fiinţă de Românŭ.

Pre noi, cei Românĭ civilĭ, ne socotescŭ acéstă pănură de ómenĭ destulŭ de înfricaţĭ şi mai rĕmânea numai a se scorni calumnia şi asupra bravilorŭ oficerĭ românĭ din armata comună, ca lucrulŭ sĕ fiă completŭ, decĭ iute fù complotulŭ gata. La sforţata păşire a unorŭ ómenĭ inbecilĭ, la 3—4 dile căpitanulŭ poliţienescŭ a ascultatŭ pre musicanţĭ, că cine a fostŭ pe promenadă în séra din 6 Septemvre, apoi pe crâşmarulŭ Farkas, celŭ cu 2 feţe, care se laudă că în localulŭ lui nu concede a se cânta românesce, dar că ţiganii nu l'au ascultatŭ şi au cântatŭ românesce. (Avisŭ celorŭ interesaţĭ.)

Este dreptŭ. cumcă acestŭ protocolŭ primarulŭ oraşului în nesocotinţa sa l'a comunicatŭ comandei din fortăréţa sperândŭ la nisce urmărĭ în sensulŭ şovinistŭ, însĕ tare s'a pacălitŭ, căcĭ arătarea lui nebasată a produsŭ rîsete meritate. Nimĕrui nu i s'a atinsŭ unŭ pĕrŭ din causa acelei arătărĭ false, decĭ este unŭ neadevĕrŭ neghiobŭ că s'arŭ fi pedepsitŭ 2 oficerĭ c. r. de naţionalitate română la arestŭ de fortăréţă şi mulţămită lui D-deu, toţĭ umblă liberĭ şi tăloşĭ de posiţiunea lorŭ eluptată cu merite pentru tronŭ şi patriă. Aurulŭ cu câtŭ se frécă mai multŭ, cu atâtŭ mai bine stralucesce. Acésta nu o cunoscŭ calumniatorii din „Ellenzék,« dar suntŭ convinsŭ, cumcă ataculŭ lorŭ brutalŭ contra unui corpŭ militarŭ nu va rĕmânea nepedepsitŭ şi suntŭ de firma convingere, cumcă comanda militară c. r. va întreprinde paşii cuviincioşĭ spre lămurirea lucrului, despre alŭ cărorŭ resultatŭ se va raporta.

Cumcă unii ómenĭ din partida lui »Ellenzék« nu se uită cu ochĭ bunĭ la cei din armata c. r., este lucru cunoscutŭ însĕ a calumnia în forma dată însemnéză a se desbrăca de orice simţŭ umanŭ şi ei merită dispreţulŭ tuturorŭ ómenilorŭ de ordine iubitorĭ, căcĭ aceia suntŭ cei mai periculoşĭ agitatorĭ şi stricătorĭ ai moravurilorŭ bune. Ei suntŭ gangrena în societate şi neliniştitorii chiar acelora, cărora se facŭ că le servescŭ. Când astfelŭ de lifte suntŭ ascultaţĭ, nu mĕ mirŭ, cumcă concetăţenii noştri maghiarĭ suntŭ în spaimă continuă, ba că-i cuprinde spaima şi de honvedĭ ca în Aiudŭ în dilele trecute; apoi casulŭ din sinagoga din A.-Iulia în diua cea lungă suntŭ efectulŭ lucrărei acestorŭ soiu de ómenĭ, carĭ cu calumnia voiescŭ a-şĭ câştiga merite patriotice.

Incâtŭ atinge atacurile vomate în »Ellenzék« contra persónei mele, acele le dechiarŭ de nisce scorniturĭ mârşave, pe care a le combate nu mĕ demitŭ, ci dechiarŭ pe acelŭ corespondentŭ de unŭ calumniatorŭ şi-lŭ provocŭ a dovedi aserţiunile sale emise din tufă.

Rubinŭ Patiţa,
advocatŭ

O PERCHISIŢIUNE IN BISERICA.

Gioagiu-de-susŭ, în 18 Septemvre 1885 v.

Stimate Dle Redactorŭ:

Puternicii dilei pe tóte căile şi cu tóte ocasiunile voescŭ sĕ ne convingă, că trebue sĕ tremure şi celŭ din faşă Românŭ de frica lorŭ şi voescŭ cu orĭ ce preţŭ ca

FOILETONŬ.

Fragmente din diarulŭ lui Bartolomeu Szemere.

Naplóm. Számüzesésében irta Szemere Bertalan. Első kőtet. Pest 1869. Kiadja Ráth Mór.)

Pag. 74. In numele Domnului! Dacă Kossuth lacomŭ de gloriă şi fără de sufletŭ, scriindŭ se face pe sine ridiculŭ, acesta încă póte sĕ mai pérdă odată patria, dar a-o mântuì nu e în stare cu esceptiunea: că i se ridică pe capŭ ca comediantele. Érăşĭ a grăitŭ séu scrisŭ când refugiaţii fură alungaţĭ dela Vidinŭ la Şumla, cumcă Anglia, Francia au declaratŭ rĕsboiu Rusului şi cumcă Turculŭ nu peste multŭ va trece cu ei Dunărea, că elŭ (K) este însărcinatŭ cu formarea unui corpŭ de armată din Ungurĭ. Totŭ aşa, ca pe acasă... Şi totŭ nu rîde cu hohotŭ Europa de elŭ. Széchenу a nebunitŭ, norocŭlŭ lui Kossuth l'a alteratŭ; Kossuth, elŭ pentru sine însuşĭ o sĕ nebunéscă.*)

»Times« (diarŭ englesŭ) accentuéză cu asprime, că nu e lucru prea conscienţiosŭ, a se despărţi cu o elegiă (înţelege adio-ulŭ) dela o naţiune, pe carea ai înpins'o la ultima nenorocire, şi-lŭ numesce egoistŭ şi alte celea.

Atâtŭ însĕ nu e destulŭ; pe elŭ numai noi ìlŭ putemŭ demasca, şi precum scria Homerŭ despre Aiax, că stă în bătăliă ca unŭ măgarŭ, carele la tótă lovitura se scutură, astfelŭ este elŭ, aşa e de simţitorŭ. In câteva diare se dice, că elŭ a depusŭ în banca Angliei două milióne; la acésta rĕspunde sub numele lui Asboth, e însĕ limba domniei sale, Asboth nicĭ că scie sĕ scrie.

Scria că din banii sĕi, angaria sa 33,000 fl. au rĕmasŭ nescoşĭ. Se póte, dar nu credŭ. De altmintrelea dela Octomvre 1848 până în 14 Aprile 1849 a primitŭ 11,000 fl., dela Aprile până în 12 Aug. i'a fostŭ congrua 66,000 fl., cu totulŭ pe $10^1/_2$ lunĭ 77,000 fl. Ce-a pututŭ sĕ rĕmână din aceea la dênsulŭ şi ce casă privată sta la disposiţia sa?.... Şi s'au cheltuitŭ 5000 fl., la Orşova a scosŭ 15,000 fl., cu totulŭ face 20,000 fl. In acésta dară zace unŭ neadevĕrŭ. Scrie că erarulŭ era datorŭ lui Battyanyi cu 45,000 fl., dar elŭ totuşĭ a remisŭ dela Radna totŭ aurulŭ şi argintulŭ în greutate de 90 centenarĭ (5 milióne fl.) Asta a fostŭ o faptă necavalerécă în contra lui Batthyany; éră vis-à-vis de emigraţiune o procedere inprudentă. Aicĭ suntemŭ cerşitorii.....

Şi nu a plecatŭ elŭ la Bem dicêndŭ, *că rĕmâne cu armata?* Insuşĭ a disŭ, că Bem n'are banĭ, dér acésta o şcie lumea întrégă, şi totuşĭ a retrimisŭ banii? Ar trebuì sĕ spunŭ că a fostŭ cu Gőrgey împreună trădătorŭ, însĕ ìlŭ dechiarŭ numai de laşŭ (gyáva), deja îşĭ perduse mintea. Din causă că Bem nu putea sĕ-şĭ plătéscă armata, acésta s'a împrăştiatŭ. Pentru ce spune acésta Kossuth? Pentru ca sĕ se crédă că e mărinimosŭ, însĕ ìlŭ vorŭ numì hăbăucŭ. Scrie că plata cea mare de guvernatorŭ i s'a impusŭ cu sila... Nu e adevĕratŭ... Dieta cu greu a votat o, ba încă Kossuth dicea, împreună cu Duscheck (ministrulŭ financelorŭ), că décă se votéză numai o sută de mii (plata), altă sută de mii sĕ i se pună la disposiţiune pentru dăruirĭ (fondŭ disponibilŭ).

Credŭ că nu-sŭ pré mulţĭ banĭ, dér pentru ce spune ce nu-i adevĕratŭ? Unŭ ipocritŭ pĕcătosŭ; numai pentru reparaţiunĭ de cvartirŭ ìĭ trebuiau pe cum a calculatŭ dênsulŭ 40,000 fl. Scria că, ca la deputatulŭ dietalŭ, voiau sĕ-i dea donaţiune; póte că avéu în cugetŭ, dér nicĭ moţiune nu s'a făcutŭ, încă nicĭ în conferinţă. Naturalminte, că n'a primitŭ ce nu i s'a promisŭ. Scrie că dincolo de fruntariă a trecutŭ cu 500 galbenĭ, când la Turnu-Severinŭ erau 700, afară de şatula care nicĭ că s'a fostŭ deschisŭ. — Scrie că Coróna ţĕrei fiindŭ sigilată de o comisiune, si sub rĕspunderea unui ministru, a fostŭ dusă la locŭ sigurŭ. Nicĭ din aceste nu e adevĕratŭ nicĭ unŭ cuvêntŭ. Nimicŭ nu scia despre corónă. Şi aicĭ este şi o maliţiă grandiósă. Şi elŭ cutéză sĕ se presenteze Europei astfelŭ? Nu-i e frică că cu câteva şire ìlŭ dămŭ ruşinei publice? Ii provócă pe aceia, carĭ ţinŭ laşitatea, ambiţiunea şi guvernarea lui de mormêntulŭ Ungariei.... Gőrgey a trădatŭ patria, éră Kossuth a perdut-o prin ticălósa lui fugă.

Pentru ce a depusŭ armele şi s'a împrăştiatŭ armata Bănăţiană 45—50.000 de ómenĭ? Pentru că Gőrgey a capitulatŭ? Nu! ci pentru că Kossuth fugindŭ

*) Pe lângă tóte suspinele esilului şi dorulŭ de patriă accentuatŭ în tóte scrisorile sale, har domnului se află sănătosŭ, şi a ajunsŭ anulŭ 83 alŭ vieţii.

noi se simţimŭ, că ei ni suntŭ stăpânĭ, în pămentulŭ nostru.

Ca în alte multe comune din Transilvania, şi în comuna nóstră au căutatŭ puternicii ḑilei pricină, dér unde nu-i, nu poţĭ afla. Hârtiile „irredentei române“ au fostŭ căutate şi în comuna nóstră. In 8 Septemvre a. c. v. la ordinulŭ gendarmilorŭ au scosŭ pe unii chiar din biserică de i-au ispititŭ despre ele.

Cu atâta nu s'au mulţămitŭ. In 9 spre 10 l. c. v. în meḑŭ de nópte alţĭ doi gendarmĭ mergŭ la casa luĭ Petru Modolŭ, pre care'lŭ ispitiseră numai în ḑiua trecută, şi începură a scormoni de nou puţinele-i cărţĭ până la cea din urmă, dér resultatŭ: ca în palmă. Spaima bietului omŭ, despre care nu póte nimenĭ presupune că la elŭ s'arŭ afla hârtii »irredentiste“ a fostŭ mare, dér mai mare a fostŭ spaima soţiei şi a copiilorŭ sĕi, carĭ credéu că vorŭ fi lipsiţĭ de bunulŭ lorŭ tată.

Astea trecură şi se petrecură, dér cu acestea puternicii ḑilei nu se mulţumiră. In 14 l. c. v. cam pela 4 óre p. m. notarulŭ din Teuşiu cu preotulŭ romano-cath. de acolo, cu ale căroră nume e prea păcatŭ să întinŭ colónele »Gazetei,« *fără concesiunea preotului mergŭ la biserica gr. cath.*, unde aflară numai pe crâsniculŭ şi clopotarulŭ. La provocarea acestora crâsniculŭ descue biserica şi notarulŭ numitŭ începe a căuta prin tóte unghiuleţele şi a frunḑarì tóte hârtiele din biserică, dér fără resultatŭ.

Vĕḑêndŭ „înţeleptulŭ« notarŭ că nu'şĭ póte face şi elŭ celŭ puţinŭ pe astă cale vr'unŭ meritŭ, începù a-şĭ încreţi fruntea şi ḑise către crâsnicŭ:

— Da moi!!

— Ce'i D-le!

— Da undye pus hirtyile ala cu crisóre roşu, care copotat gyela ţerilye hel rumunyesc?

— Nu ne-a venitŭ nicĭ o scrisóre dela ţéra românéscă, numai înzadarŭ v'aţĭ făcutŭ cale până aicĭ, ḑise crâsniculŭ şi cu acestea gătară cu domnii Maghiarĭ.

Daună că nu s'au aflatŭ vr'unŭ omŭ, care sĕ-i întrebe ce caută în biserica fără concesiunea preotului şi sĕ le dea câte-o »carte roşiă“ după care căutau.

Iuonuţŭ.

RAPORTULŬ

comitetului însărcinatŭ cu înfiinţarea Reuniunei române de agricultură.

Idea înfiinţărei unei Reuniunĭ agricole pentru Românii din Transilvania şi Ungaria este datorită necesităţei adêncŭ simţite de a ocroti interesele agriculturei nóstre atâtŭ de înapoiate şi a contribuì la propăşirea economică a ţĕranilorŭ, acestŭ stâlpŭ alŭ naţionalităţii nóstre. Pătrunşĭ de acéstă necesitate, mai mulţĭ dintre bărbaţii noştri, preocupaţĭ de binele şi fericirea poporului, s'au sfătuitŭ împreună, mai ântêiu în cercurĭ private, şi au primitŭ îndatorirea a stăruì pentru înfiinţarea unei Reuniunĭ române agricole, ale cărei bine-facerĭ sĕ se reserve asupra tuturorŭ Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria.

Cu ocasiunea esposiţiei române din 1881, lucru naturalŭ, ideea înfiinţărei desŭ amintitei Reuniunĭ s'a ventilatŭ din nou şi cu înteţire. In 3 Sept. anulŭ amintitŭ, s'a ţinutŭ cea dintêiu adunare în Casina nóstră din Sibiiu, luândŭ parte numeroşĭ bărbaţĭ distinşĭ din Ardélŭ şi Ungaria. După o scurtă discuţiune, adunarea a recunoscutŭ în unanimitate trebuinţa înfiinţărei unei Reuniunĭ agricole şi a procedatŭ la constituirea ei provisorică, alegêndŭ de presidentŭ pe Iosifŭ Sterca Şuluţŭ şi de secretarŭ pe Demetriu Comşa. Membrii presenţĭ s'au declaratŭ, că făcêndŭ parte din Reuniunea de înfiinţatŭ, ér redactarea definitivă şi esoperarea provederei statutelorŭ cu clausula ministerială de presentare s'au încredinţatŭ unui comitetŭ de 15 membri anume:

Vincenţiu Babeşŭ, Dr. D. P. Barcianŭ, Aurelŭ Brote, Eugenŭ Brote, Demetriu Comşa, Parteniu Cosma, I. Florianŭ, Iónŭ Hania, George Popŭ, Stefanŭ Popŭ, Nic. Rusanŭ, Iosifŭ Sterca Şuluţŭ, Dr. Abs. Todea, Anania Trombitaşŭ şi Vis. Romanŭ.

In şedinţa din 24 Iunie 1882, comitetulŭ a procedatŭ mai ântêiu la constituire şi s'au alesŭ Iosifŭ Sterca Şuluţŭ de presidentŭ, Vis. Romanŭ de vice-presidentŭ şi Demetriu Comşa de secretarŭ. După o desbatere mai pe largŭ s'au statoritŭ statutele în textulŭ aci alăturatŭ, însărcinându-se biroulŭ cu traducerea lorŭ în limba maghiară şi apoi cu aşternerea la înaltulŭ ministerŭ în scopulŭ provederei cu clausula de presentare. In 1 Maiu 1883, statutele s'au presentatŭ magistratului din locŭ cu rugarea a se subşterne înaltului ministerŭ. In şedinţa din 24 Sept. 1883 s'a pusŭ în desbatere rĕspunsulŭ ministerialŭ de următorulŭ cuprinsŭ:

»Proiectulŭ de statute alŭ „Reuniunei române de agricultură,« ce se înfiinţéză pe teritoriulŭ Comitatului în Sibiiu, subşternutŭ prin universitatea comitatensă din 8 Iuniu a. c. sub Nr. 7026 la domnulŭ ministru ung. reg. de interne, ér printr'ênsulŭ transpusŭ aicĭ pentru competenta resolvire, îlŭ retrimitŭ în 2 esemplare cu acelŭ mandatŭ, ca sĕ esoperaţĭ într'ênsulŭ următórele modificaţiunĭ:

„1.) Aflândŭ de neapĕrată trebuinţă din consideraţiunĭ economice-administrative, ca teritoriulŭ Reuniunei economice sĕ coincidă cu teritoriulŭ Comitatului res pectivŭ, statutele din cestiune numai în acelŭ casŭ se vorŭ putea aproba, de cumva se va enuncia intênsele, că sfera de activitate a Reuniunei se estinde numai asupra teritoriului Comitatului Sibiiu.

»2.) Este de a se suscepe în statute hotărîrea, că pe Reuniune, faţă de autorităţĭ şi a treia persónă, o represintă preşedintele aceleia.

„3.) Tóte decisiunile, carĭ eventualŭ s'arŭ lua în adunarea generală cu privire la modificarea statutelorŭ, la desfiinţarea Reuniunei, şi în acestŭ casŭ la modulŭ întrebuinţărei averei ei înainte de esecutare, suntŭ de a se subşterne la acestŭ ministerŭ.

»4.) Este de a se suscepe în statute textulŭ întregŭ alŭ punctului IX din suplimentulŭ normativului ministrului reg. de interne ddto 2 Maiu 1875 Nr. 1508 pres.«

După o mai lungă desbatere, în care se constată nepulinţa realisărei scopului, ce se urmăresce prin înfiinţarea Reuniunei intenţionate, de cumva activitatea acesteia s'ar mărgini conformŭ îndrumării ministeriale la unŭ singurŭ Comitatŭ, comitetulŭ a decisŭ facerea unei representaţii bine motivate, în care înaltulŭ ministerŭ sĕ se róge din nou a concede înfiinţarea Reuniunei nóstre în dimensiunea proiectată; totodată s'a decisŭ, ca celelalte disposiţii cuprinse în rescriptulŭ ministerialŭ sĕ se inducă întocmai, rĕmânândŭ ca statutele astfelŭ completate sĕ se reaştérnă înaltŭ aceluiaşĭ dimpreună cu representaţia, ce s'a compusŭ în textulŭ ce urméză:

„Statutele »Reuniunei române de agricultură« retrimise prin înaltulŭ ministerŭ de interne în 25 Augustŭ a. tr. pe calea universităţei comitatense subscrisului comitetŭ spre întregire, ne luămŭ voiă a le subşterne de nou cu aceea umilită încunosciinţare, că comitetulŭ dechiarândŭ de ale sale punctele 2, 3 şi 4 ale rescriptului, le a întrodusŭ în tecstulŭ statutelorŭ.

„In ceea ce privesce punctulŭ primŭ alŭ rescriptului adecă acela că teritoriulŭ Reuniunei de agricultură sĕ coincidă cu teritoriulŭ comitatului, şi că aprobarea statutelorŭ e condiţionată dela modificarea: că sfera de activitate a Reuniunei sĕ se estindă numai asupra teritoriului comitatului Sibiiu, ne luămŭ voiă a Vĕ împărtăşi următórele:

»Considerândŭ, că ţéra nóstră este în prima liniă ţéră agricolă şi că prin urmare fundamentulŭ economicŭ alŭ statului este agricultura, déră în privinţa producţiunei nu stămŭ pe nivoulŭ celorlalte state europene, toţĭ trebue sĕ stăruimŭ la desvoltarea agriculturei; este deci necesarŭ ca de oparte statulŭ între marginele datoriei sale sĕ facă totŭ ce e posibilŭ în interesulŭ agriculturei şi sĕ o provadă cu acele instituţiunĭ şi ameliorărĭ, dela carĭ este condiţionată subsistenţa, ér de altă parte şi însa şĭ Reuniunea, din iniţiativa privată, sĕ încurageze progresulŭ economicŭ cu tóte mijlócele posibile. Cele mai puternice mijlóce ale iniţiativei private însĕ suntŭ Reuniunile. Cea mai sigură dovadă despre acéstă suntŭ numerósele reuniunĭ înfiinţate în patria nóstră şi dintre acestea „Clubulŭ economilorŭ« înfiinţatŭ numai în ḑilele acestea în capitală. Cu tóte acestea multe avemŭ de făcutŭ pe acestŭ terenŭ.

»Anume: Noi aşa şcimŭ, că reuniunile esistente represintă numai interesele proprietarilorŭ marĭ şi de mijlocŭ, ér proprietatea mică, respective interesele clasei agricole se negligŭ.

„Conduşĭ de acéstă convincţiune, amŭ creḑutŭ că împlinimŭ una din cele mai patriotice datorinţe, când amŭ iniţiatŭ înfiinţarea Reuniunei române din cestiune. Nu dubitămŭ de locŭ, că deórece Românilorŭ le lipsescŭ cu totulŭ reuniunile de soiulŭ acesta, — vomŭ fi sprijiniţĭ şi din partea înaltului guvernŭ, întru năzuinţa nóstră de a suplinì acéstă lipsă arḑĕtóre.

(Va urma.)

DIVERSE.

Vespile. — Un accidentŭ ciudatŭ s'a întêmplatŭ de curêndŭ pe drumulŭ care conduce la edeculŭ Senei de lângă Congivalŭ. Unŭ calŭ călcândŭ peste unŭ cuibŭ de vespĭ, fù acoperitŭ în câteva mînute de unŭ norŭ de aceste insecte periculóse. Incercările ce se făcură de a se scăpa bietulŭ animalŭ de aculŭ insectelorŭ rĕmaseră zadarnice, şi animalulŭ, cu tóte spălăturile cu apă acidulată, muri după câteva ore dela accidentŭ. Unŭ ḑiaristŭ, care a trecutŭ totŭ pe acolo a fostŭ încungiuratŭ de aceste diptere şi înţepatŭ de acele lorŭ astfelŭ, încâtŭ a fostŭ apucatŭ de unŭ accesŭ de frigurĭ care a ţinutŭ mai multe ore.

Feriţi-vĕ de vespĭ.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 2 Octombre st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8.73	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.88	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

deja peste fruntariă încercă a scăpă trupulŭ sĕu. N'ar fi trebuitŭ, nu-i era permisŭ sĕ pună dictatorŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ pe unulŭ ca acela, pe care-lŭ numia *trădătorŭ*; trebuia sĕ-lŭ prindă pe Görgey în fruntea armatei. Póte că perea şi dênsulŭ (K.), dar Görgey de sigurŭ; însĕ patria nu perea, séu celŭ puţinŭ nu aşa mişelesce şi fără de scăpare. Elŭ cu acestŭ pasŭ datorea patriei şi lui însuşĭ. Sórtea pe nimenĭ nu-lŭ ridică la unŭ locŭ gloriosŭ pentru nimicŭ. Revoluţiunea n'o poţĭ conduce din depărtare cu cuvêntulŭ golŭ. Şĭ-a iubitŭ mai multŭ viéţa ca patria; a devenitŭ piticŭ sub greutatea gloriei sale; nu numai că n'a sciutŭ sĕ móră, dér nicĭ că a cutezatŭ a se espune morţii. Pe o asemenea palestră nu se mĕsură viaţa după anĭ. Lui, ca sĕ trăiască mai multŭ ca causa patriei, numai atuncĭ îi era permisŭ, décă ar fi încercatŭ mórtea înḑadarŭ.

Totŭ omulŭ vestitŭ este astfelŭ apofière, ascundă-se în palliulŭ sĕu ca Pompeiu şi lase sĕ'lŭ omóre — acestŭ omŭ însĕ încă se vîresce pe scenă, se obtrude.... până când istoria nu'i va face judecata.

Pag. 77 luna Decemvre 1849. Se îmbulzesce pe scena teatrală sub acestŭ titlu: *„Die Catastrofe in Ungarn v. L. Kossuth, Widdin,“* a apărutŭ o carte dela dênsulŭ în Lipsca. A fostŭ trimisă lui Teleky şi Pulszky. Orosz a tradus'o şi a edat'o în conţelegere cu Pulszky. — Teleky e mâniosŭ căcĭ éră s'a ivitŭ o lature golă. Încă n'am cetit'o, dér 'mĭ gândescŭ care'i póte fi cuprinsulŭ.

Ce omŭ fantastŭ, ce nestatornicŭ şi ce simplu e, sĕ ne servéscă de adeverinţă epistola-i aci alăturată:

Vidin, 2 Octomvre 1849.

Guvernatorulŭ Ungariei fortăreţei Comaromului salutare.

Görgey a trădatŭ patria. Puterea care i-am împrumutat'o numai sub condiţiunea mântuirei patriei şi sub responsabilitatea sa, a întrebuinţat'o spre peirea ei. Am datorinţa de a relua puterea guvernamentală în mânile-mĭ proprii, căcĭ acéstă din înputerirea naţiunei, legalminte numai eu o potŭ esercia. Ingrijirea mea principală este, de a asigura Comaromulŭ. Décă acéstă fortăréţă se mai póte susţiné şése lunĭ — patria este mântuită. Din acestŭ motivŭ pe dlŭ Frideric Henningsen englesulŭ, ca pe unŭ amicŭ călduroşŭ alŭ causei patriei şi ca pe unulŭ care are posiţiune ponderósă, îlŭ trămitŭ ca pe unŭ plenipotenţiatŭ estraordinarŭ alŭ meu, dându'i putere absolută a face tóte cele ce va găsi de lipsă pentru susţinerea şi asigurarea Comaromului, a aplica şi a destitui după buna sa chibsuinţă, — a deoblega naţiunea la dăruirĭ şi despăgubirĭ în specialŭ le interḑicŭ patrioţilorŭ mei sub crima de trădare, ca fără scirea, sciinţa, şi conţelegerea dênsului sĕ nu se demită cu inimiculŭ nicĭ la cea mai mică pertractare. Ordinelorŭ mele totŭ insulŭ sĕ se supună. Dela esistenţa Comaromului depinde viaţa patriei, a voĭ capitularea fortăreţei, fără ca susţinerea constituţiunei din 1848 sĕ fiă pusă sub garanţia Angliei, a amicului causei ungurescĭ, şi fără ca sĕ se producă subscrierea convenţiunei din parte'mĭ, este trădare (honárulás) care plenipotenţiatulŭ meu sĕ-o pedepséscă cu mórte, şi spre acéstă totŭ bunulŭ patriotŭ sĕ-i dea cu supunere mâna de ajutorŭ. Simpatia Angliei se dechiară puternicŭ în partea nóstră. Minutulŭ ajutorului se apropiă. Décă Comaromulŭ va sta, patria va fi mântuită. Infidelitatea şi discordia a surpatŭ patria; credinţa şi concordia Comaromului o póte scăpa. Afurisirea lui Dḑeu şi a patriei asupra aceluia, carele va înşela naţiunea. *Kossuth* m. p. *Batthyány* m. p.

Nu e Don Quixote acestŭ omŭ? Se vedea că cu noroculŭ l'a părăsitŭ şi mintea. Dar atâta cutezanţă totŭ nu putémŭ presupune la elŭ. E prisonierŭ şi se crede guvernatorŭ.

Chiar ca Carolŭ alŭ X., carele dădea rescripte din Holyrood (unde trăia ca refugiatŭ), elŭ dă dictatura lui Györgey, pentru că nicĭ că mai putea sĕ stea lângă dênsulŭ, adecă pe lângă popularitatea lui, şi acu elŭ însuşĭ declară, că acea potestate legalminte n'a pututŭ sĕ i-o dea. Atuncĭ a renunţatŭ în numele guvernului, acuma în numele lui propriu voiesce a reluă puterea, credêndŭ că éră l'a ajunsŭ norocului. Elu, carele e captivŭ (rab), carele trăiesce din graţia altuia, elŭ ameninţă cu mórtea: acela carele a fugitŭ cu ruşine (gyalázatosan) ameninţă cu mórtea pe cei rĕmaşĭ. A înşelatŭ naţiunea — afurisirea o pronunţă asupra'şĭ. Décă Comaromulŭ stă, patria e scăpată: — nu, décă Kossuth deja a fugitŭ, carele lângă sine n'a toleratŭ nicĭ nume nicĭ putere, nicĭ popularitate, pe carea după căderea, séu mórtea lui, sĕ se fi pututŭ răḑima naţiunea.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 90
Rentă de hârtiă 5%	90.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.20
Bonurĭ rurale ungare	102.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.25
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.25
Renta de hărtiă austriacă	81.85
Renta de arg. austr.	82.45
Renta de aurŭ austr.	109 —
Losurile din 1860	139 —
Acțiunile băncel austro-ungare	860 —
Act. băncel de creditŭ ung.	282.50
Act. băncel de creditŭ austr.	280.75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	125.85

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 18 Septemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90	91
Renta rom. amort. (5%)	93	94
» convert. (6%)	88½	89½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	101½	102½
» „ „ (5%)	86½	87½
» » urban (7%)	99	100
» » » (6%)	92	93
» » » (5%)	83½	84½
Banca națională a României	1234	1240
Ac. de asig. Dacia-Rom.	277	280
« » » Națională	224	226
Aurŭ	11.25	11.75
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Insciințare.

Cancelaria mea advocațială se află dela 1 Octomvre 1885 în casele Băncii „Transilvania“ din strada Scheilorŭ, colțulŭ stradei Teatrului.

Iosifŭ Pușcariu
advocatŭ.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Otelŭ nou în Brașovŭ.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ